

§ 6

Tertialrapport I

Dnr 1.2.1.87-2017

Beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner och överlämnar tertialrapport 1 till kommunstyrelsen inklusive omslutningsförändringar med 5,7 mnkr.
2. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering för klimatinvesteringar i parker med 2,8 mnkr.
3. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 2 mnkr för investering i trygghetslarm till Solberga vård- och omsorgsboende, Kristallgårdens vård- och omsorgsboende och Älvsjö servicehus.
4. Stadsdelsnämnden ansöker om budgetjustering med 0,6 mnkr för stimulansbidrag för startkostnader för en ny servicebostad.
5. Ärendet justeras omedelbart.
6. Till förvaltningen bifogas funktionshinderrådets synpunkter.

Sammanträdet ajournerades kl. 18.45–18.50.

Reservation från Johan Nilsson med flera (M), Anna Engelbert (L), Evy Kjellberg (C) och Camilla Sarfors (KD) till förmån för eget förslag till beslut.

Ärendet

I tertialrapport 1 sammanställs och analyseras nämndens prognos, utifrån perioden januari till och med april, mot budget och verksamhetens mål.

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-05-08.

Förslag till beslut från (M), (L) och (C) med ersättaryttrande från (KD)

Johan Nilsson med flera (M), Anna Engelbert (L) och Evy Kjellberg (C) yrkade bifall till eget förslag till beslut enligt nedan. Ersättaren Camilla Sarfors (KD) anmälde att hon skulle bifallit förslaget om hon varit tjänstgörande.

Stadsdelsnämnden beslutar följande.

1. Förvaltningens förslag till beslut godkänns delvis.
2. Handlingsplan mot våldsbejakande extremism enligt bilaga 4 till tertialrapporten återremitteras för vidare beredning i enlighet med vad som anförs nedan.
3. Därutöver anförs följande.

För att säkra våra invånares trygghet mot hot från våldsbejakande extremister krävs

såväl polisiära som sociala insatser. Alliansen står enade om den utveckling av arbetet mot våldsbejakande extremism vi nu vill se och vilka förbättringar som måste ske för att göra Stockholm till en säkrare stad. Arbetet mot våldsbejakande extremism handlar om att arbeta mot samtliga de hot som Säpo bedömer kan skada demokratin: extremistisk islamism, vit makt-miljön och den så kallat autonoma vänstern.

Det föreliggande förslaget till handlingsplan mot våldsbejakande extremism är ett resultat av den blocköverskridande överenskommelse som kommunfullmäktiges partier (exklusive Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna) kom överens om tidigare under mandatperioden. I beslutet om Stockholms stads strategi mot våldsbejakande extremism ingicks en överenskommelse om att lokala handlingsplaner skulle tas fram i varje stadsdel innan årsskiftet 2016/2017. Vi kan konstatera att det arbetet har försenats och att ett förslag läggs fram för nämnden väsentligt senare än vad som överenskommits centralt.

I arbetet med den lokala planen var ett krav från Moderaterna, Liberalerna samt Centerpartiet att man skulle dra nytta av den forskning och kunskap som finns på området, bland annat genom ett konkret samarbete med expertis hos instanser som Försvarshögskolan (FHS). Kravet var att nämndernas handlingsplaner inte skulle tas fram var och en för sig utan utifrån en central mall, framtagna i samarbete med FHS och annan relevant expertis på området. Detta har inte skett och det finner vi oacceptabelt. Resultatet blir att stadens arbete för att motarbeta våldsbejakande extremism försenas, blir bristfälligt och inte är koordinerat. Det är inte ett seriöst eller förtroendeingivande sätt att hantera en så viktig fråga för vår stad och våra invånares trygghet.

Handlingsplanen hade vunnit i både konktion och i innehåll av att ta till sig den forskningsbaserade kunskap som Försvarshögskolan besitter. När majoriteten nu har valt att inte göra det kan vi inte gå i god för slutresultatet och inte ställa oss bakom den föreslagna handlingsplanen i föreliggande skick. Handlingsplanen behöver arbetas om och arbetet på central nivå i staden behöver professionaliseras och intensifieras.

I det uppkomna läget anser vi således att planen ska återremitteras och underställas Försvarshögskolans expertis innan den åter läggs fram för nämnden. Den lokala handlingsplanen bör även tillställas Polismyndigheten, Kriminalvården, Säpo och andra myndigheter för synpunktsinhämtning innan beslut fattas av nämnden.

Handlingsplanen behöver utvecklas i konktion för att tydliggöra hur förvaltningen ska öka kompetensen bland sina medarbetare i syfte att upptäcka begynnande radikaliserings hos enskilda individer som kommer i kontakt med socialtjänsten samt hur samarbetet med Polismyndigheten ska se ut.

Arbetet med att granska de organisationer som direkt eller indirekt tar emot

finansiellt stöd från staden måste intensifieras. Inga föreningar eller samfund som direkt eller indirekt upplåter en plattform åt extremistiska och våldsbejakande individers budskap ska kunna motta stöd från Stockholms stad. Detsamma gäller att heller inga av stadens lokaler upplåts åt sådana individer eller organisationer. Det fordras en konkret plan för hur arbetet med att säkerställa detta ska implementeras och följas upp.

Som nämnts ovan är en oavvislig förutsättning för ett strategiskt arbete mot extremism att det bedrivs systematiskt och utformas i tätt samarbete med den expertis som finns. Försvarshögskolans forskare behöver vara en integrerad del av Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism och det behöver ske på central nivå i staden. Det avtal som redan finns med FHS behöver leda till konkreta insatser. När samarbetet med FHS är återupprättat behöver följande åtgärder omedelbart vidtas i arbetet mot extremism:

1. Stadsdelsnämndernas lokala handlingsplaner behöver skyndsamt komma på plats. Handlingsplanerna ska följa en central mall utformad i samarbete med FHS och utgå från lokala förutsättningar och utformas i dialog med polis och säkerhetspolis om hur den specifika situationen i stadsdelen ser ut. Arbetet behöver kontinuerligt avrapporteras, uppdateras och vara mätbart.
2. Parallellt med de lokala handlingsplanerna behövs ett stadsövergripande och gemensamt förhållningssätt med en åtgärdsplan för hur stadens förvaltningar ska agera när personer med våldsbejakande extrema tendenser identifieras. En stadsövergripande lägesbild behöver årligen presenteras för kommunstyrelsen.
3. Det måste finnas god tillgång till adekvat utbildning och ett kontinuerligt kunskapsstöd till medarbetare inom socialtjänst eller fritidsverksamhet som kommer i kontakt såväl med människor som riskerar att radikaliseras. Därför måste en plan för kompetensutveckling inom dessa frågor upprättas, till exempel genom medverkan i EU-RAN-nätverket. I detta behöver det även klargöras vilket behov det finns att anställa medarbetare med särskild expertis.
4. Ett tätare samarbete mellan myndigheter och samhällsinstitutioner såsom polis, säkerhetspolis, skola och socialtjänst måste ske. För att stärka arbetet och fånga upp potentiella extremister vill vi så långt lagen medger häva sekretessen mellan stadens förvaltningar så att information kan delas när så krävs.
5. Stockholm behöver en plan för vilka insatser som ska erbjudas ungdomar som riskerar att dras in i extremistiska miljöer och deras familjer. Uppsökande arbete bör även bedrivas på nätet för att nå rätt målgrupper.

6. En plan behövs för vilka informationsinsatser som ska riktas till medborgarna, som vart man kan vända sig om man misstänker att någon i ens närhet blir radikaliserad.
7. Stockholms stad behöver bygga upp avhopparverksamheter för radikaliserade som vill lämna den extrema miljön. Det är nödvändigt att en länsöverskridande avhopparverksamhet för våldsbejakande islamistiska extremister inrättas.
8. I arbetet med avradikalisering och för att stävja rekrytering till extrema miljöer behöver civilsamhällesaktörer som Fryshuset involveras. Här har religiöst lärda personer och imamer en viktig roll, något som expertisen visat på.
9. Insatserna för att minska risken för nya dåd fordrar fokus på stadsmiljön. Det behövs trafik hinder som försvårar attacker med fordon. I det arbetet ska trafikinämnden involveras och erfarenheter inhämtas från andra länder. Ansvarsfördelningen mellan staden och polisen behöver tydliggöras när det gäller säkerhetsarrangemang vid särskilda platser och evenemang.
10. Stadsdelsnämnderna i Stockholm behöver se över sina lokala bidrag och säkerställa att inga medel ges till organisationer eller föreningar som inte vilar på demokratins grundvalar.

Beslutsgång

Efter överläggning yrkade ordförande bifall till förvaltningens förslag till beslut och anmälde ett särskilt uttalande från (S), Lovisa Karlsson Kjellin med flera (MP) och Emelie Roxby Schüsseleder (V) med ersättaryttrande från Malin Ericson (FI).

Stockholm ska vara en trygg stad där vi gemensamt arbetar mot de hot som kan riktas såväl mot enskilda som mot samhället i stort. Extremism som med våldshandlingar vill undergräva det demokratiska samhällets öppenhet måste aktivt bekämpas.

Därför är arbetet mot våldsbejakande extremism centralt och en viktig uppgift för alla stadens verksamheter. Det är glädjande att Stockholm har kunnat fatta beslut om en strategi mot våldsbejakande extremism i bred enighet mellan sju partier i kommunfullmäktige. En del av denna överenskommelse innebär att alla nämnder och styrelser ska arbeta fram lokala handlingsplaner. Föreliggande förslag är det förslag som förvaltningen arbetat fram utifrån den centrala strategin. Det är en bra grund att utgå från men vi anser att detta arbete bara är i inledningsskedet. Det finns anledning att återkommande behandla frågan för att i vår verksamhet fortsätta utveckla arbetet mot våldsbejakande extremism. Vi ser därför detta program som en bra utgångspunkt men avser att utifrån de synpunkter som kommit

fram i nämndbehandlingen samt utifrån erfarenheter från stadens verksamheter och det civila samhället utveckla handlingsplanen när behov föreligger.

Ordförande ställde förslagen mot varandra och förklarade att nämnden beslutat att bifalla förvaltningens förslag till beslut. Johan Nilsson med flera (M), Anna Engelbert (L), Evy Kjellberg (C) och Camilla Sarfors (KD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande från (M), (L) och (C) med ersättaryttrande från (KD)

Johan Nilsson med flera (M), Anna Engelbert (L), Evy Kjellberg (C) och Camilla Sarfors (KD) anmälde ett särskilt uttalande.

Tertialrapporten visar att Älvsjö har välskötta verksamheter som utifrån rådande förutsättningar redovisar bra resultat. Vi vill rikta ett tack till alla de medarbetare som dagligen gör ett gott arbete för Älvsjöbornas bästa.

Det finns några saker vi vill lyfta fram ur tertialrapporten som oroar oss.

- KF-målet respektive nämndmålet i avsnitt 1.3 om trygghet. Vi tycker att stadsdelen kan genomföra fler insatser för att stärka tryggheten i Älvsjö. Förra årets utfall i medborgarundersökningen var direkt katastrofalt och att majoriteten nu sätter grön färg (uppfylls helt) på målen är anmärkningsvärt.
- Ekonomin inom vissa delar av äldreomsorgen är oroande. Utförare inom äldreomsorgen, dvs. Solberga vård- och omsorgsboende samt hemtjänsten i egen regi, går med underskott. Vad kommande neddragningar inom personalen får för konsekvenser för resterande personal och för brukarna är bekymrande.
- Sjukfrånvaron ökar och ligger nu en procentenhet över årsmålet. Detta trots att det gjorts särskilda insatser vid förvaltningen. Orsaken till detta behöver analyseras ytterligare.
- Det finns enheter inom förskola som går med underskott, sannolikt på grund av den snåla förskoleschablonen (lägsta ökningen på 12 år). Resultatet räddas av resultatfonder (tidigare års överskott), men fondernas kapital dräneras nu och detta visar att pengarna till förskolan inte räcker till.

Särskilt uttalande från (L)

Anna Engelbert (L) anmälde ett särskilt uttalande.

Stadsdelsnämndens främsta syfte är att ge alla människor som bor här möjlighet att själva kunna forma sina liv, genom att ge våra barn en bra förskola och trygg uppväxt, våra äldre en omsorg med värdighet och respekt för deras

självbestämmande, och ha en socialtjänst som finns till för den som behöver andras stöd.

För detta krävs att det finns en tillräcklig finansiering för en välfärd med kvalitet, och att pengarna används effektivt.

Flera stadsdelar har problem med ökande barngrupper och en minskande andel förskollärare. Det ofinansierade införandet av rätt till heltid i förskolan för alla barn har varit en faktor bakom de ökande barngrupperna.

Socialtjänsten går med stora underskott, såväl inom individ- och familjeomsorgen som omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Majoriteten har inte förmått ordna en tillräcklig finansiering inom LSS-området.

Konsultkostnaderna inom socialtjänsten har ökat dramatiskt de senaste åren. Liberalerna efterlyser krafttag för att komma till rätta med utvecklingen, framför allt genom att förbättra lönen och arbetsvillkoren för socialsekreterarna. Än så länge gör stadshusmajoriteten alldeles för lite.

Det ansträngda ekonomiska läget ställer stora krav på stadsdelsnämnden att prioritera. Mindre angelägna satsningar och projekt måste få stå tillbaka för att värna kärnverksamheterna. Tyvärr har majoriteten visat sig ha svårt att göra sådana prioriteringar. Symbolprojekt och perifera satsningar har tillåtit tränga ut insatser som gör verklig skillnad för de barn, vuxna och äldre som behöver hjälp från staden.

Att kombinera en ekonomi i balans med höga ambitioner i välfärden, utan skattehöjningar som hotar jobben och företagandet, är en svår uppgift. Men den är avgörande om Stockholm ska bli en stad som klarar integrationen av nyanlända och ger kunskap och framtidstro åt växande generationer, utan att urholka vår förmåga att långsiktigt ta ansvar för välfärden.

Tillägg till protokollet

Synpunkter från funktionshinderrådet 2017-05-08

Rådet har tagit del av ärendet med synpunkten att funktionshinderperspektivet bör synliggöras i samma utsträckning som äldreperspektivet synliggörs. Inför kommande tertialrapporter skulle rådet gärna se att en samlad bild av funktionshinderområdet ges under mål 4.6 *Stockholm är en tillgänglig stad för alla*. Ledamöterna ansåg också att tertialrapportens struktur signalerar att funktionshinderområdet inte är ett prioriterat område.